

एमाले नेतातय्थाय् राप्रपा नेतात

राप्रपाया नेतातय्सं सरकारलिसेया कचमच एमालेयात कन्हाल

यँ (विश्वभूमि)/ मंकाः सरकार दुने थीथी थासय् उच्च पदाधिकारीपिं नियुक्त यायेगु सम्बन्धय् पिदंगु विवादया कारणं राप्रपा दुनेया छगू लबी थौं कन्हय् थुलि तम्ब्याचवंगु दु कि उपिं आः माल धाःसा सरकार क्वःथलेत तकं तयार जुयाचवंगु खँ सम्बद्ध छगू सूत्रपाखें सिइदुगु दु ।

सूत्रया कथं विवाद राष्ट्रिय योजना आयोगय् राप्रपा धाःम्ह मनुयात उपाध्यक्ष मदयेकल धइगु खँ निसैं शुरु जूगु खः । वयां लिपा आः थीथी संस्थानया जी.एम.पिं नियुक्त यायेगु सम्बन्धी खँय् ला थ्व त्वापु चरम सिमाय् थ्यंगु दु । थुकिइ थौं कन्हय् राप्रपाया सह-अध्यक्ष राजेश्वर देवकोटा दक्कले अप्पः तम्ब्याचवंगु दु । कांग्रेसलिसे जुइगु भागवण्डाय् थपिं गनं नं क्वय् च्वने मज्जु धइगु खँय् दक्कले कडागु अडान वयकलं हे कयाचवंगु दु । थौं कन्हय् वयकलं सरकारयात नियन्त्रण याइगु हाईमाण्डर नं दी । भाजु देवकोटा थुलि ईया दुने हे सरकार खनाः थुलि दक्क चायेधुंकूगु दु कि वयकलं आः माल धाःसा कांग्रेसलिसेया साथ त्वःतेत तकं पूर्ण रुपं तयार दु ।

राप्रपा दुनेया छगू सूत्रया

खेलकुदय् जगत गौचन नियुक्त

यँ (विश्वभूमि)/ राष्ट्रिय खेलकुद परिषदया सदस्य सचिव पदय् नांजाःम्ह कासामि भाजु जगत गौचनयात नियुक्त याःगु दु । म्हिगः चवंगु मन्त्रिपरिषदया बैठकं थ्व खँयां निर्णय याःगु खः । भाजु गौचन उगु पदय् वइगु खँया चर्चा न्हापानिसैं हे जुयाचवंगु खः तर पञ्चायतकालय् तस्कर काण्डया द्वपनय् वयकलं यात ज्वनाः कुने धुंकाः कारणं वयकलं हायेगु वा महयेगु धइगु खँय् द्विविधा जूगु खः । भाजु गौचन राप्रपाया सिफारिश कथं नियुक्त जूगु खः । पुलांम्ह सदस्य सचिव भाजु केशव स्थापित अमेरिकां लिहां वयाखंत राजीनामा बियादीगु खः ।

कथं भाजु राजेश्वर देवकोटां सरकार दुने त्वलनाचवंगु थ्व कचवं सम्बन्धी खँयात थौं कन्हय् पार्टी पिने यंकाः एमालेयाथाय् तक थ्यंकेगु ज्या नं यानाचवंगु दु । एमालेया नेतात नापलानाः वयकलं सरकार दुने जुयाचवंगु कचमच व उकिं थपिन्त जुयाचवंगु समस्याया बारे कनेगु यानाचवंगु खँ सूत्रं धाःगु दु । थ्व भवलय् वयकलं छुं न्हि न्हयव तिति

एमालेया अध्यक्ष मनमोहन अधिकारीयात व्यक्तिगत रुपं नापलानाः खल्लानादीगु खँ न सूत्र जानकारी व्यंगु दु । तर व भवलय् मनमोहन अधिकारीलिसे वयकलं पिने छुं खँ जुल धइगु खँ धाःसा सिइमदुनि । प्रमुख प्रतिपक्षी पार्टी नेकपा (एमाले) छुं न्हि न्हयव तिति एमाले आः गुगुं नं इलय् गुगुं नं पार्टीलिसे जानाः हानं सरकारय् वनेगु धकाः

निर्णय याःगु खः । राप्रपाया राजेश्वर देवकोटां एमालेया अध्यक्ष लगायत अन्य नेतातय् नापलानाचवंगु खँयात मनुतय्सं थ्व प्रसंगलिसे नं स्वानाः स्वयाहःगु दु ।

- शीतगुह्या घोषणा -

थ्वहे भवलय् राप्रपाया अध्यक्ष एवं सांसद सूर्य बहादुर थापां म्हिगः जूगु छगू राप्रपा समर्थक विद्यार्थी संगठनया सभाय् संबोधन यासैं न्त्वानादीगु खँ राजनीतिक खललय् हानं मेगु चर्चा पिथनाव्यूगु दु । उगु सभाय् वयकलं थौं कन्हय् मंकाः सरकारय् दुध्यानाचवंगु स्वगुलिं पार्टी राप्रपा, नेकां व सद्भावनाया दथुइ थवंथवय् शीतगुह्या शुरु जुयाचवंगु दु धकाः तथ्यं घोषणा यानादीगु खः । भाजु थापा खास यानाः नेकांया नेता गिरिजाप्रसाद कोइरालां थः कार्यकर्तापिनि दथुइ न्त्वानादीगु थीथी खँपाखें रुष्ट जुयाचवंगु दु ।

नेकांया बैठक थौं नं चवनीगु

यँ (विश्वभूमि)/ नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमिति या बैठक थौं नं चवनेत्यंगु दु । थ्व बैठक खास याना आः जुइगु राष्ट्रिय सभाया चुनावय् दनीपिं उम्मेदवारतय् नां क्वःछिइगु, पार्टीया महाधिवेशन फागुणपाखे यायेगु कथं तिथि क्वःछिइगु लागिं चवनेत्यंगु खः धाःसां बैठकय् सरकारी ज्याया मूल्यांकन यासैं प्रधानमन्त्री देउवाया आलोचना जुइगु नं निश्चित जुयाचवंगु दु । राष्ट्रिय सभाया निम्ति थ्वहे २७ गते

सोमवाः सुथसिया द निसैं सनिलया ५ वजे तक मतदान यायेगु खँ क्वःछिइगु दु । उखे पार्टीया सभापति कृष्ण प्रसाद भट्टराई नं मिखाया उपचार यायेत कन्हय् क्यान्डापाखे वनेत्यंगु दु । उकिं कांग्रेसया लागिं थौं हे निर्णय यायेमाःगु स्थिति नं दु । मन्त्रिपरिषद विस्तारया फक्क जिम्मा प्रयात हे बियातःगुलिं थौंया बैठकय् मन्त्रिपरिषदय् स्वइत-स्वइत यंकेगु धइगु खँ धाःसा मजुइगु खँ नं सूत्रं धाःगु दु ।

मनूया छ्यनय् नं जटा बुयावल !

यँ (विश्वभूमि)/ थनया बालुवाटारय् च्वम्ह मय्जु सारिका राणाया छ्यनय् अजुचायापुक जटा बुयावःगु दु । वंगु २०५१ सालया श्रावण महिनाय् चिकिचाधंगु सपःया रुपय् जक खनेदुगु उगु जटा आः वयाः करीब क्वालाछि (एक बिता) तःहाकः जुइधुंकूगु दुसा व थ्व वडे तुं जुयाचवंगु दिन ।

अस्वभाविक रुपं थुकथं छ्यनय् जटा बुयावःगु बारे टिचिङ्ग अस्पतालय् जाँच याकबलय् अनया डाक्टरतय्सं उगु जटा छुं नं शारीरिक कारणं बुयावःगु मखु, उकिं थुकिया वासः यायेजिइमखु धकाः लिसः बियाहःगु खँ धाःगु दु ।

प्राप्त जानकारीकथं, छ्यनय् बल्लंगु थ्व अस्वभाविक सपःया बारे सँ विशेषज्ञपिं व मेमेपिं मनुत नाप न परामर्श याःवलय् सुना नं थुकिया खास कारण सिइकेमफुगुलिं मय्जु सारिका थुकियात दैविक कारण हे जुइमाः धकाः माये यानागु बिचाः ज्वादीगु दु । वयकलं जटा खनाः प्रभावित जूम्ह खण्ड बाबां वंगु छुं महिना न्हयव थ्व दैविक प्रभाव हे खः धकाः ठहर यानादीगु खँ नं धाःगु दु ।

स्वम्हः मचाया मां जुइधुंकूम्ह २७ दँ दुम्ह मय्जु सारिकाया 'दर्शन' याये धकाः थौं कन्हय् आपालं मनुत वयेगु नापं शुरु जुयाचवंगु दु । तर चिकिचाखागु छें जूगुलिं व थाय् मगानाः 'दर्शनाभिलाषि' तय्त समस्या जूगु खँ नं धाःगु दु । (त्यं ४ पेजय्)

आयात व भ्रष्टाचार बाहेक छुं हे बढे मज्जु

यँ (विश्वभूमि)/ 'थन स्ट्रक्चर हे मडु, उकिं थन स्ट्रक्चर एडजस्टमेण्टया न्हयसः हे वइमखु । थन गुणस्तर नियन्त्रण मडु । बजार मेकानिज्म मडु । उपभोक्ता संरक्षण नं मडु । कर्मचारीतन्त्र व निजी लागायाके वजेत दयेकेत ग्वहालि काइमखु । वजेतय् दुध्याःगु निर्यात प्रवर्द्धन कोष गबलें छयलीमखु अले प्राविधिक ग्वहालि न्ह्याबलें सितिं वनी ।

नेपाःया अर्थशास्त्रय् दुयंक अध्ययन यानावयाचवनादीम्ह अर्थशास्त्री डा. किशोर कुमार गुरु-घरानां नेपाःया अर्थतन्त्र बारे न्त्वामां म्हिगः थन जूगु 'लेवोर इकोनोमि फर ट्रेड यूनियन' विषयया गोष्ठीइ थ्व बिचाः ज्वादीगु खः ।

नेपाल फेडरेशन फर एडभान्स स्टडीज व जर्मनीया फेड्रिक इवर्ट फाउण्डेशनया मंकाः ग्वसालय् जूगु उगु गोष्ठीइ न्त्वामां उगु फाउण्डेशनया अध्यक्ष प्रा. मदन कुमार दहाल आयात, भ्रष्टाचार व विदेशी त्यासा जक वडेजुया वनाचवंगु खँ धासैं न्हापा भीसिबें ल्युने लाःगु दे थौं भी सिबें न्हयःने लाःवनेधुंकूगु खँ धयादिल ।

उगु गोष्ठीइ फाउण्डेशनया निर्देशक आनन्द प्रसाद श्रेष्ठ, फेड्रिक इवर्ट फाउण्डेशनया देवराज दाहाल, ट्रेड यूनियन कांग्रेसया अध्यक्ष लक्ष्मण बस्नेत, जफण्ट महासचिव विष्णु रिमालपिन्सं न्त्वानादीगु खः ।

शान्ति जुलुस लिपा नेपालगंज शान्त

यँ (विश्वभूमि)/ हिन्दू-मुस्मां साप्रदायिक दंगाया रुप काःवंगु नेपालगंजया ल्वापु म्हिगः निसैं शान्त जूगु दु । म्हिगः सुथय् निगुलिं सम्प्रदाय, अनया राजनीतिक पार्टीया नेतात, पुलिस, बुद्धिजीवी, समाजसेवीपिनिगु छगू मंकाः शान्ति जुलुस पिकयाः देचाःहिलेगु ज्या जूगु खः ।

नेपालगंज 'विश्वभूमि' यात प्राप्त जानकारी कथं, म्हिगः अनया छगू मू वजाः त्रिभूवन चोक

बन्द हे जुयाचवनासा मेमेगु वजाः धाःसा सामान्य स्थितिइ वयेधुंकूगु व कारोबार नं शुरु जुइधुंकूगु दु ।

छुं न्हि न्हयव निसैंया ल्वापुया भवलय् करीब ४५ म्ह मनुत ज्वनातःगुलिइ ३० म्ह न्हापा हे त्वःतेधुंकूगु व लय् दनिपिं १५ म्हेसित नं म्हिगः पुलिसं त्वःतुगु दु ।

छुं नं अग्रिय घटना मजुसां नं म्हिगः जिल्ला प्रशासनं वहनी ७ वजेनिसैं थौं सुथय् २ वजे तक कर्फ्यूया आदेश जारी याःगु खः । व

कर्फ्यूया ई घटे यानाः छुं थासय् थौं वहनी नं कर्फ्यू तइगु सम्भावना दु धकाः प्राप्त जानकारीइ धयातःगु दु ।

म्हीगःया सर्वपक्षीय वार्ताय् जूगु सहमति कथं उगु दंगाया बारे छानवीन यायेत गृह मन्त्रालयया सह-सचिव टिकादत्त निरौलाया संयोजकत्वय् छगू आयोग नीस्वंगु दु । स्वम्ह दुज दुगु थ्व आयोग न्हयन्हुया दुने थःपिनिगु रिपोर्ट विइगु खँ गृह मन्त्रालयपाखें सिइदुगु दु ।

भारतय् मिसाया मचाछें नं बालं कायेदु !

संवाददातापाखें

(विश्वभूमि)

नूदिल्ली/ मानवीय अंगया व्यापार धकाः मनुया म्हाय् चवंगु हि व किइनी न्याये-मिड याइगु खँ ला भीसं स्युं, तर आः वयाः थ्व व्यापार बढे जुया वनाः मनुया (मिसा मनुया) छें न्याये-मिड यायेगुलिइ तक थ्यंवेगु खँ सिइदुगु दु ।

जःलाखःला दे भारतय् थौं कन्हय् शुरु जुयाचवंगु मनुया छेंया व्यापार चिकित्सा खललय् तहल्का मच्चे यानाचवंगु खँ नं सिइदुगु दु ।

नूदिल्लीइ थ्व संवाददातायात प्राप्त जूगु जानकारी कथं भारतय् मिस्तय्सं मनुया छें मिइगु व थःगु गर्भाशय (मचाछें) कर्पिनि मचा वुइकेत बालं विइगु तकं ज्या यानाचवंगु दु । नूदिल्लीया थीथी अस्पतालया चिकित्सकतय्के न्यनेकने यानावलय् थ्व ज्यां यानाः थौं कन्हय् चिकित्सकत थपिं नं अलमलय् लानाचवंगु खँ

वयकलं पिनसं धाःगु दु । ध्यवा कयाः 'दान' विइगु छेंच मचा वुइकेगु ज्या यायेगु कि मयायेगु धइगु खँय् चिकित्सकतय्सं प्रष्ट नक्सां धाये फयाचवंगु मडु । थुकियात चिकित्सकतय्सं 'पेशागत नैतिकता' या विषय नापं स्वानायकाचवंगु नं खनेदु ।

समाचार सूत्रया कथं, थुकथं मनुया छें मिइवलय् म्हातिं नं १० निसैं ३० हजार तक भा.रू. कायेगु याः । तर थ्व मचाछें 'बालं' विइपिनसं उकिया वाः गुलि कयाचवंगु धइगु खँ धाःसा सिइके मफुत ।

सम्बद्ध चिकित्सकतय् कथं प्वाथय् गबलें मचा मदइपिं (बाभ्रःपिं), मचा स्यनाः क्वाहां वइपिं वा थुज्जःगु हे आणुवंशिक त्वचं पीडितपिं मिस्तय्सं थौं कन्हय् थ्व विधिपाखें मचा दयेकेगु यानाचवंगु खनेदु ।

आः वयाः तिति चर्चाय् वःगु मनुया छें

मिइगु व मचाछें बालं विइगु थ्व ज्याः वंगु छुं दँ न्हयवं निसैं हे भारतय् गुपचुप रुपं जुयावयाचवंगु खँ सूत्रं धाःगु दु ।

भारतय् दक्कले न्हापांगु खुसी टेस्ट ट्यूब बेवी वुइकाः आः तक ३७१ म्ह थुज्जःपिं मचा (टेष्ट ट्यूब बेवी) वुइके धुंकाः खँ कसैं थनया हिन्दुजा अस्पतालया डा. आइ. हिन्दुजा मानवीय अंगया थ्व न्हागु छ्यःया व्यापार नैतिक न्हयसःत आपालं बलकीगु खँ कनादीगु दु ।

भारतीय चिकित्सा खललय् तहल्का मच्चे यानाचवंगु थ्व मानवीय अंगया व्यापारयात कयाः वंगु बालय् म्याक्स मूलर भवनं छगू गोष्ठी यानाः सहलह व्याकूगु खँ नं समाचार सूत्रं धाःगु दु । मेखे भारतय् जुइगु अप्पः धइथें खराब ज्या नेपालय् नं याकनं जुइगु जूगुलिं नेपाः थ्व बार इलय् हे सचेत जुयाचवनेमाःगु नं खनेदु ।

ठमेलय् हत्याः ज्यामित गिरफ्तार

यँ (विश्वभूमि)/ थनया ठमेल स्थित ओल्ड भियना रेष्टुरेण्टय् म्हिगः स्यानातःम्ह छम्ह मनुया हत्या काण्डयात कयाः प्रहरी अन हे ज्या याइपिं फिंगुम्ह मनुतयत् ज्वनायंकूगु दु । उकिइ मध्ये गुम्हेसित त्वःताहःगु दुसा फिम्हेसित अर्ध कुनातःगु दिन । उम्ह मनुया हत्या यानाः अन काउण्टरय् तयातःगु दां नं गायब यानातःगुलिं प्रहरी थुकिइ अन हे ज्या याइपिं सुं मनुया ल्हाः दयेफुगु आशंका याःगु दु । ओल्ड भियना रेष्टुरेण्टय् करीब ७० म्ह मनुत ज्या यानाचवंगु दु ।

मदुम्ह पदम कार्की (१८ दँ) यात व थःहे चनीगु क्वाथय् तसकं जःगु

हतियारं गःपः ध्यानाः तसकं विभत्सनक्सां स्यानातःगु खः । तर सिइम्ह लानाचवंगु क्वाथय् मरि क्वालेगु बेलुन छगू बाहेक मेगु छुं हे लुयामवःगु खँ धाःगु दु । अन ज्या याइपिं मनुतय् कथं मदुम्ह कार्की उगु रेष्टुरेण्टय् ज्या याःवःगु हे नकतिनि निला तिति दुगु खः ।

थ्व घटनायात कयाः प्रहरीया विशेष पुचः दयेकाः छानवीन शुरु यायेधुंकूगु दु ।

ठमेल लागायलगातार जुयाचवंगु थुज्जःगु हत्याकाण्डं यानाः थपिं आः पस चायेकः वनेत हे ग्यानाचवंगु धकाः छम्ह व्यापारी 'विश्वभूमि'यात कंगु दु ।

जफत जूगु विश्वभूमि थौं लित बियाहल

यँ (विश्वभूमि)/ थनया मरु त्वालय् छगू स्टेशनरी पसलय् मियातःगु 'विश्वभूमि' न्हिपौ म्हिगः वहनी करीब द वजेपाखें ६० पाः जनसेवाया असइया नेतृत्वय् वःगु पुलिस पुचलं 'जफत' याना यंकूगु दु । थौं सुथय् पसः थुवाः पुलिस कार्यालयय् बंवलय् जनसेवा पुलिसं ५२ पा पत्रिका हानं लित बियाः च्यापाः पत्रिका तन धकाः धयाहःगु खँ पसल्यां धाःगु दु । म्हिगः असनय् नं पत्रिका जफत यायेत प्रहरी वःगु खः ।

कनेमज्यूगु खँ छु खः धका: जि बांलाक हे स्यु, छाया
कि थव खँ सकभन न्यनाच्वंगु दु ।

विलियम कप्रीभ

नेपालभाषा पदंगु दँ ७, ल्या: ३११ मंगलवा: १४ कार्तिक २०५२

विश्वभूमि

नेपालभाषाया वि पौ/ NEPAL BHASA DAILY

सम्पादकीय

व्यक्तिमुखी जूवनाच्वंगु राजनीति

त्रिशंकू सरकारया उपनाम म्हसियाच्वंगु वर्तमान मिलिजुलि सरकारया ज्याम्बः आः वयाः पार्टीगत व थव सिबें कुहांवयाः व्यक्तिगत हितयु लिकुवंगु खँ प्रष्ट जूगु दु । विशेषतः राजनीतिक नियुक्तिया सवालयु सत्ताखंड पार्टीत नेकां व राप्रपाया मतभेद ला सतकयु तकं वयेधुकुगु दु । न्हापा सरकार नीस्वंबलयु याःगु थव सम्बन्धी समझदारी नं आः वयाः विवादया विषय जूवंगु दु । व, राप्रपां अप्वः स्मार्ट पह क्यनाहःगु खँ राजनीतिक पण्डिततयसं तायेकगु दु ।

राप्रपा व नेकांया पार्टीगत रुपं कायम थव विवादयु नेकांयात राप्रपां मूहाःम्ह दुगुचा दयेकगु खँ वयाच्वंगु दु । छायाःसां सत्तायु थ्यनेगु नेकांया अभिष्ट लालसां राप्रपाया सुखभोग यायेगु चाहनायात नं समाहित याना यंकुगु खँ प्रष्ट जुइधुकल ।

अन्तरपार्टीया थुज्वःगु विवाद नापनापं नेकां दुने हे नं आः वयाः व्यक्तिगत महत्वाकांक्षा तच्चकं हाबी जुयावंगु प्रति बिचाः याये माले धुकल । यँ याहे कांग्रस मध्येया असन्तुष्ट खेमा धाःपिन्सं वर्तमान जिल्ला नेतृत्व प्रति याःगु आक्रमक ज्याम्बलं आः नेकांया पार्टी कलह छायाताहां उलाक्यंगु दु ।

वर्तमान जिल्ला अध्यक्ष प्रकाशमान सिंहया पक्षयु खनेदुगु असफल राजनीतिक जीवनयात वय्कःया समकालीन पासापिन्सं वय्कःया असफलता कथं कयाच्वंगु दु, तर वय्कः स्वयम धाःसा उज्वःगु असफलताया बाबजूद नं थःगु व्यक्तिगत स्वार्थ प्रति अन्ध रुपं न्ह्याः वनाच्वंगु दु । मानौकि असफलता वय्कःया निंति छुं नं प्रतिक्रियात्मक खँ मखु ।

पारिवारिक पृष्ठभूमि थुज्वःगु खँया लिधंसायु थौं छुं नं पार्टीया छम्ह जिम्मेवार मनुखं न्ह्यब्वडगु महत्वाकांक्षां कन्हयु वनाः तःजिगु आत्मघातयात आत्मसात याकेत वयागु लँपुइ न्ह्याः वनीपिन्त बाध्य याकेगु खँयु साधद विवाद मदइ । छायाःसां कमि कमजोरीयात मानवीय अवगुण मखु छगु कथं स्वभाविकता कथं कयाः उकियात आत्मसात यासँ भविष्यया लँपु प्रशस्त यायेमाःगु आवश्यकतायात बेवास्ता यायेगु प्रवृत्तिं सुं नं मनुयात गलत दिशायु न्ह्याकीगु प्रष्ट जू ।

थौं सत्तायु च्वनाच्वंगु स्वंगु पार्टीत अलग- अलग उद्देश्य प्रेरित जुयाच्वंगु जक मखु, स्वंगुलिं पार्टीया मू मू नेतात तकं व्यक्तिगत स्वार्थ प्रेरित खनेदु, गुगुकि स्वभाविक रुपं अलग- अलग जूवनी । थुज्वःगु थव राजनीति राज्य यायेगु नीति जुइफु, जनताया निंति जुइमखु, देया निंति जुइमखु । उकिं भीसं न्यनेमाःगु दु, सुं छम्हेसिया व्यक्तिगत स्वार्थ भीगु राजनीतिया उद्देश्य खः कि दे व जनताया हित भीगु राजनीतिया उद्देश्य खः ।

ख्यालिकुं

स्वर्गयु मोजं च्वनाच्वंम्ह छम्ह मिजं आकाभाकां वाथाइथिं दन, अले नर्क पाखे स्वयाः ब्याँय वन । थव खनाः छम्ह यमदूतं वनाः वयात त्याप्प ज्वनाः न्यन, “छायु वने त्यानागु छु नर्कयु ?”

वं लिसः विल, “नर्कयु मवनां छु याये ले ? जिम्ह कलाः याकनं हे स्वर्गयु वयेत्यंगु दु

का, थन ...”

न्ह्यब्वम्ह

अकलमान महर्जन

यक्वाः यँ

मंकाः सरकारपाखें जनजातीया उत्थान !

मंकाः सरकारया गठन लिपा सरकार पाखें जनजातीतयगु हक हित व उत्थानया निम्ति कुतः यायेगु छुमां (संकेत) क्यंगु दु । थुगु मंकाः सरकारयापाखें सरकार गठनया तत्काल हे घोषणा याःगु भिगू बुँदाया थःपिनिगु नीतिइ जनजाती उत्थानया ज्याम्बः बिइगु प्रतिबद्धता न्ह्यब्वःगु दु । अथे हे मंकाः सरकारपाखें पितब्युगु बजेटयु नं जनजातीतयगु उत्थान यायेगु निम्ति सरकारपाखें “जनजाती उत्थान कोष” नीस्वनेगु ज्याम्बः न्ह्यब्वःगु दु । थुकथं मंकाः सरकारं थःगु प्रतिबद्धता जनजाती एवं उत्पीडित जनताया निम्ति थःपिनिगु मंकाः सरकारयापाखें राहतकारी ज्याम्बः मार्फत उत्थान व विकास-यायेगु कथं न्ह्यब्वयाच्वंगु निश्चित हे रुपयु जनजाती जनताया निम्ति बांलाःगु व आशाजनक खँ खत । तर सरकारयु दुध्याःपिं सकलें

पार्टीतयगु विगत पुइका स्वयेबलयु व वर्तमान रवैया स्वयेबलयु धाःसा थव केवल घोषित नीति हे जुइगु कार्यान्वीत मजुइगु थें खनेदु । छायुकि नेपाःमि जनतां नेकांयागु, राप्रपाया पूर्वपञ्चतयगु विगतया शासनकालया लुमिति त्यंका हे तःगु दिन- अकिं थव नीति केवल राजनैतिक स्वार्थ पूर्वकाः नेकपा (एमाले) सिबें लोकप्रिय जुइगु चाल जक खः धइगु आभाष जनतां यानाच्वंगु दु । केवल चुनावी नारा थें जक सरकारी कार्यक्रम पितब्युगु जुइ धइगु शंका नं जनतां यानाच्वंगु दु, छायुकि नेकां, राप्रपा व सदभावनायागु विगत व वर्तमान तसकं हे शंकास्पद अकिं सरकारया घोषित नीति व कार्यक्रम पार्टीया पायछि अःखः चरित्रया कथं खने दुगु दु । गुकिं यानाः जनता मंकाः सरकारया घोषणाया बारे इतःमित कनाच्वंगु दु- वास्तवयु सरकारयु दुगु पार्टी हे थःगु चारित्रिक परम्परायात हाचां गायाः अकल्पनीय कथं ज्याम्बःया घोषणा यानाः सत्तायु दुपिं पार्टीतयसं छु यायेत्यंगु- जनता थव हे न्ह्यसः चिं दुने इतःमितः कनाः चाःचाः हिलाच्वंगु दु ।

मंकाः सरकारं याःगु जनजातीया हकहीतया बहाली व उत्थानया कार्यक्रम घोषणा

आस्था नेपाःमि

लिपा सरकारया गतिविधियात दुवाला स्वयेबलयु जनताया निम्ति वास्तवयु सरकारं छु छु उपलब्धीमूलक ज्या यात धकाः स्वद्वयं मुलु माले थें माला स्वःसां लुइके थाकुइ । नेकपा (एमाले) या सरकारयापाखें धार्मिक कार्यक्रमया कटौती यानाः न्यागू मिनेट संस्कृत भाषाया समाचार

संस्कृत समाचारया विरोधयु आन्दोलन याःपि

जनजातिया पक्षयु थःगु प्रतिबद्धता जाहेर

याःम्ह मंकाः सरकार संस्कृत समाचार धाःसा

प्रशरण तु याकाः थःगु घोषणाया

फुस्कलुपह क्यनाब्यूगु दु ।

तयाब्यूगु खः, गुकिया विरोधया सामना यायेत नं एमालेया सरकार व पार्टीया आपालं शक्ति छ्यले माल, गुकिं नं एमाले सरकार न्वःथलेत विपक्षीपार्टीतयत उर्जा ब्यूगु खः, उगु विरोधया विषययात छखे वांछवयाः मंकाः सरकारं धार्मिक कार्यक्रमया ई अप्वयेकाः न्हापा थें ५० मिनेट हे याना बिलसा- एमाले सरकारं जनजाती व गैर, खस जातीया जनताया छ्यनयु न्वच्युंगु संस्कृत समाचारयात यथावत हे कायम याना बिल । संस्कृत समाचारया विरोधयु आन्दोलन याःपि जनजातिया पक्षयु थःगु प्रतिबद्धता जाहेर याःम्ह मंकाः सरकारं संस्कृत समाचार धाःसा प्रशरण तु याकाः थःगु घोषणाया फुस्कलुपह क्यनाब्यूगु दु । जनजातीया उत्थानया कार्यक्रम पित बिइगु खःसा तसकं हे अशिक्षित जुयाच्वंपिं नेपाःया आपालं सक्षम व प्रतिभाशाली जनतायात इमिगु जाती, जनजातिया मातृभाषां हे रेडियो व टेलिभिजनयु कार्यक्रम बिया बिइमाः व कार्यक्रम निर्माण व प्रशरण यायेगु अवसर बिइमाः । अभ्र क्षेत्रीय व राष्ट्रिय स्तरया स्टेशन मार्फत बिस्कं (अलग्ग) हे छगू फ्रिक्वेन्सी थःथःपिनि मातृभाषां हे कार्यक्रम संचालन याना बिइमाः । राष्ट्रया धुकू

समानुपातिक ढंग दक्वं जनताया निम्ति छ्यलेमाः छगू वर्ग व छगू समुदायया हीत व कल्याण जुइकथंया ज्याम्बः दिकेमाः । संस्कृत भाषां समाचार बियाः व्यर्थयु हे राष्ट्रया सम्पत्ति स्वाहाः याये मज्यू- छायुकि सुनानं खल्लाबल्लाया निम्ति मछ्यःगु संस्कृत समाचार प्रशरण यायेगु धइगु आंगसा ताःहाकःपिं पुरातनवादी ब्राम्हणतयगु न्हायु म्वाकेगु जक खः । खस भाषाया जननी भायु जूगुलिं संस्कृत भाषां समाचार ब्यूगुलिं खसभाषा मातृभाषा दुपिं सकलें हे लयुतायेगु बाहेक थव समाचारया छु औचित्य मदु- अकिं थज्याःगु औचित्यहीन ज्यायाः विरोध विवेकशील जुसँ यायेमाल- अलेतिनि जनताया नुगलयु च्वने फइ । मखुसा फगत छगू कार्यक्रमया घोषणा यानाः जनताया दथुइ लोकप्रिय जुइगु दिवास्वप्न सिबायु छुं मखु ।

अले प्राथमिकतस्तरयु प्रत्येक राष्ट्रिय भाषाया माध्यमं शिक्षाकाये दइगु संवैधानिक व्यवस्थायात सरकारी क्षेत्रं तिवः बिइमाल । पाठ्यक्रम तयार यायेगु, जनजाती जनताया बाहुल्य दुगु थासयु उमिगु हे मातृभासं शिक्षा बिइगु विद्यालय चायेका बिइगु बायु न्हापाया विद्यालययात हे रुपान्तर यानाः जनजातीया मातृभाषां शिक्षा बिइगु विद्यालयया रुपयु विकास यायेगु । अले जनजातीया जनतायात उचित अवसर प्रदान यायेगु निम्ति सरकारयापाखें आरक्षणया नीति नं नालाकाये मालेफु । समानुपातिक रुपं देश व जनताया विकास यायेगु जूसा थव अनिवार्य हे जू । अले माल धाःसा आवश्यक संरक्षण व प्रोत्साहन नं विइत सरकार न्ह्यचिलेमाः । थुकथं प्रारम्भिक रुपं थुलि ज्या जक याना ब्यूसां जक जनजातीं थुगु मंकाः सरकार पाखें लयुताइगु खइ तर नेकांया इलयु अनिवार्य संस्कृत शिक्षाया बोझनेपाःमि जनताया छ्यनयु न्वचिनाः भावी सन्ततीया शैक्षिक दिशा हे अन्यौलग्रस्त यानाः ब्यूगुलिं जनता शसकित जक मखु मंकाः सरकारया कार्यशैली प्रति सतर्क व सचेत नं जूगु दु ।

सु-कि

बजेट नं पास जुल खनिं का !

आः भीगु बानी धाये ला नानी धायेला, थः वा थःथितिपिं गनं जाँच-जिंचयु पास जुल धाःसा भी खूब लयुताइ नि । तितिं न्ह्याः हे लयुताइगु । उकिसनं थः कायम्हयायुपिं हे पास जूगु खःसा ला भन् थागाः हे मदयेक लयुताइगु । आः थज्याःगु खँयु यायेगु छु, भीगु बानी हे अज्याःगु ।

आः नकतिनि हे छिकपिन्सं नं न्यना हे दिल जुइ, सदनयु लाखें बजेट पास जुल । बजेट पास जुल धायेसातकि बजेटया मां-अवुपिं तीन-तीन फूट तिन्हुयाः लयुतायाच्वंगु दु । उमिसं ला थव बजेट धाःम्ह हाराख्वं थुगुसी फेल हे जुइ धकाः बिचाः यानाच्वंगु जुयाच्वन । आकाभाकां प्वाक्क पास जूगु खनाः लयुताःगु धयां साध्य हे मजू ।

थव जाग्वारा बजेट पास जूगु खनाः जि नं गजब जुयाच्वंगु दु । पास हे जुइ मदुम्ह । थज्याःगु हरामीम्ह ‘विचार्यी’ गय जुयाः पास जुल ? जाँचयु गनं चिटिङ्ग-सिटिङ्ग जक यात लाकि ? चिटिङ्ग मयाःसा गय यानाः पास जुइ भाइ । अजुचायापुगु खँ जुल नि थव ला । अचानक बजेट पास जूगु खनाः अजुचायाच्वंम्ह जिं मिहगः हे

बजेटया मां-अवुयाके टेलिफोनयु न्यना । (न्यने नं माल नि भाइ, कन्हयु थःहे मस्तयुत पास यायेगु तरीका ला सियाच्वनी नि ।) जिं फोनयु स्वापू तया- “हेलो !”

“हेलो !”

“थव बजेटया छँ खः ला ?”

“खः, छि ।”

“बजेट ग्व ले ?”

“बजेट पिने मिहःवन ।”

“अले छि सु न्ववाना- च्वनागु थें ?”

“जि बजेटया अव न्ववानाच्वनागु का ।”

“अयू. अयूसा नमस्कार न्हां ।”

“नमस्कार, नमस्कार ! नापं जय नेपाल नं ।”

“अबुजु !”

“हजूर !”

“बजेट ला पास जुल हं मखु ला ?”

“जुल जुल, याउँक हे पास जुल ।”

“अले गय यानाः पास जूगु ले, थव बजेट ला पास हे जुइ फइमखु धाःगु मखुला ?”

“पास मजुइत्यंगु ला खः SSS तर टन्न धायेक

टयूशन छगु ब्वंका बियाबलयु पास जुल का ।”

“गय, आः तक नं नेपाःयापिं मास्टरतयुट टयूशन ब्वंकाः पास यायेज्यूगु नि ला ?”

“गन नेपाःयापिं मास्टरतयुगु खँ धकाः । नेपाःयापिं मास्टरतयुट टयूशन ब्वंकेब्यूसा आलु नयेधुकल जुइ का ।”

“अले गनयापिं मास्टरतयुट ब्वंके बियागु ले ? दार्जिलिङ्गयापिं मास्टरतयुट ब्वंके बियागु ला ?”

“दार्जिलिङ्ग मखु अमेरिका, अमेरिका ।”

“अमेरिका !?”

“अले छु ले । अमेरिकां निसें मास्टर भिके यानाः टयूशन ब्वंकागु जिमि बजेटयात सिल ला छि ?”

“अमेरिकां निसें !?”

“अमेरिकां निसें जक मखु, छम्ह मास्टर न्हूदिल्लीं व छम्ह मास्टर जर्मनीं नं भिके यानागु दु ।

प्यखेरं विदेशी मास्टरतयुट तयाः टयूशन लगे यानाबियाबलयु अथें पास का । विदेशी मास्टरतयुसं टयूशन ब्यूगु धायेसातकि कापी जाँचे याइपिं नं थर्कमान हे जुल जुइ । अले ला अथें हे पास का ।”

विदेशी. मासाबिपिन्सं हे टयूशन ब्यूगु खःसा स्वदेशी मासाबिपिन्सं छु यायेफइ धकाः ! जि मनयु खँ ल्हाकाः कुप च्वना ।

छिगु खँ

आः गणेशमान हे छुं

नववानाबिइगु खः लाकि ?

संपादकजु,

युगपुरुष, लौहपुरुष श्री गणेशमान सिंहया सम्मान यायेत गणेशमान अध्ययन प्रतिष्ठान पलिस्था यानाः वय्कःया कदर गुगु यायेत्यंगु खः व साह्रै हे च्वच्छयेमाःगु खँ खः । गणेशमान छम्ह थज्याःम्ह मनु खः, गुम्ह लिपा नं हानं जन्मे जुइमखु । अज्याःम्ह मनुयात कदर याये हे माः । तर आः वयाः वय्कःया नांया प्रतिष्ठानयु नं ल्वापु ख्यापु प्यावल धाःगु न्यनाः धाःसा साह्रै म्हाइपुयाविल । भी धाइगु नापं दु कि हिन्दु के पीछे ज्ञान । अथे हे धइथें न्हापा बिचाः मयासँ प्रतिष्ठान जक गठन यानाः संगुलिं थथे ल्वापु ख्यापु पिहांवःगु खः । पार्टी-पार्टीइ जक ल्वापु धयां ला आः प्रतिष्ठानयु नं ल्वापु जुइत्यन खनिं । थज्याःगु अवस्थायु आः ल्वापु मदयेकेत श्री गणेशमान हे छकः छुं न्ववाना- बिइमाल । मखुसा वय्कःया नामयु दाग किइत जक बेर मदु ।

चन्द्रलाल सिं यल, वाफः ।

सिन्धुलीया गोली काण्डबारे मानवाधिकारवादीतय रिपोर्ट

यै (विश्वभूमि)/ थ्व हे वंगु २०५२ साल भाद्र २४ गते सिन्धुली जिल्लाया महादेव स्थान गाविस वडा नं. ४ गडीदमार (मरेन खोला) निवासी शेरमान कुँवरया छैय् बहनी न्यागू राउण्ड गोली शेरमानयात ताके यना: कयेकूगु, वंगु जेष्ठ १ गते शिक्षक मनोहर खतिवडा सदरमुकामं यंकूगु ध्यबा लुटे या:गु लगायत मरेन लागाय सर्वसाधारण जनतायात विनाकारण गिरफ्तार यायेगु मानसिक व शारीरिक यातना बिइगु, आदि मानव अधिकार तथा प्रचलित कानूनया उलंघन जुइकथं प्रहरी प्रशासनं या:गु ज्या यथास्थिति बुझे यायेगु लागिं मानव अधिकारवादी संघ संस्थाया प्रतिनिधिपिन्सं अध्ययन यांना: आ: नकतिनि छगू रिपोर्ट पिका:गु दु।

घटनाया पृष्ठभूमि :
वंगु २०५२ साल आषाढ १ गते शिक्षक मनोहरलाल सदरमुकामं ज्वना वंगु दां लुटे या:गु धका: शेरमान कुँवरयात नापं प्रतिवादी दयेका: श्री ५ या सरकार डाँका मुद्दाया द्वपनय सिन्धुली जिल्ला अदालतय अभियोग पत्र न्हयब्वया: ७० न्हिया वारेन्ट पूर्जी जारी यांना: छैय् टाँस यायेधुकुगु ख:। उगु हे द्वपनय ज्वनात:म्ह हरि श्रेष्ठयात पुर्पक्षया लागिं अदालतया उजं कथं सिन्धुली कारागार ग:खाय कुनात:गु जुयाच्वन। उपिं शेरमान कुँवर, हरि श्रेष्ठ व नारायण गोलेपिन्सं डाँका डाले या:गु द्वपनय अदालतय कारवाही जुयाच्वंगु दु। उपिं संजमोया कार्यकर्ता जूगु व उगु लागाय शेरमान कुँवरया विशेष राजनीतिक प्रभाव दुगु खँ नं सिइदुगु दु। उगु हे राजनीतिक प्रतिरोधया कारण मेपिं राजनीतिक पार्टी नापं कांग्रेस व राप्रपा उगु भुङ्गा मुद्दाया दोषारोपण संजमोया कार्यकर्तापिन्सं लगे यांना:

प्रशासनं दक्क हे मरेन लागायत आर्तिकत या:गु ख:।

घटनाया प्रवृत्ति व वारदात स्थल
सिन्धुली जिल्लाया पश्चिम लागाय चुरे पहाड निसें उत्तर व महाभारत पर्वत श्रृंखला निसें दक्षिणया दथुइ च्वंगु फाँटय पूर्व पश्चिमपाखे वा: वनाच्वंगु मरेन खुसि सिथय च्वंगु गडिदमार गामय च्वंगु शेरमान कुँवरया छैय् २०५२/५३ गते बहनी करीब १२ वजे आकाभाकां राईफल व खुकुरी सुसज्जित प्यम्ह व कथि व खुकुरी ज्वनात:पिं २० म्ह प्रहरी शेरमान घनाच्वंगु इलय थ: जहान पिसाव या:वंम्ह छाय लिहां मवल धका: खापा चायेका: स्व:वल। उगु इलय पुलिसत खना: मल्ला क्यवं तुं बिस्यु वनेत्यंबलय राजु जोशी व विश्वकर्मा नांया प्रहरी मदिक न्यागू राउण्ड गोली कयेकलं नं शेरमान छले यांना: बिस्यु वनेत सफल जूगु ख:। वकुन्हु हे बहनी मोहनिया लागिं म्ये न्यायेत वंम्ह शेरमानया ल्युनेया छैय् घनाच्वंम्ह संजमोया कार्यकर्ता रुद्र बहादुर ठाडा मगर व टेक बहादुर भोमोनयात लं हे मफिकुसें न्यव: न्हयाका: उपिंपाखे हातहतियार नं बरामद जूगु धका: खरखजानाया मुद्दा चले यांनाच्वंगु जुयाच्वन। शेरमानयात गोलीमलाना: बिस्यु वनेत सफल जूगुयां लिपा शेरमानया पीभि रामकुमारी कुँवरयात व बया भा:तयात नीमेल व बिस्युवंम्ह शेरमानयात गन सुचुकातया धका: खुकुरी व राईफल छाती व प्वाथय दाया: पाठेघरं हि वा: वयेक शारीरिक तथा मानसिक यातना ब्यूगु व परिवारया मेपिं दुज:तयत नं ख्याना: दायाधकूगु ख:।

थ्व बारे प्रमुख जिल्ला

अधिकारी ऋषी केश पौडेल व डि.एस.पि. विष्णु रिमालया प्रतिक्रिया थये दु।

शेरमान डाँका ख:। डाँकाया जहानयात कटपिट यायेगु, बहनी वना: खोजतलास यायेगुलिइ जूगु घटना सामान्य घटना ख:। अदालतं जारी या:गु वारेन्ट टाँस जूसां स्वला तक ज्वने दइ। सुराक प्राप्त जूगुलिं शेरमानयात ज्वनत्यनाबलय, थ:गु सुरक्षाया लागिं गोली चले यांनागु ख:। अन दोहोरो गोली चले जूगुलिं प्रहरी गोली कयेकेमा:गु अवस्था थ्यंगु ख: धका: स्वीकार या:गु दु। तर गोली कयेकेमा:गु वस्तुगत अवस्था वस्थिति क्यनेफुगु धा:सा मदु। प्र.जि.अ. तथा डि.एस.पिं थ:गु पाखे बयान पेश या:सां थुपिं न्हयस:या लिस: धा:सा दनाच्वंगु दु। (१) अदालतं वारेन्ट जारी जुइधुंका: गोली कयेकेमा:गु छु अवस्था थ्यन ? (२) दोहोरो गोली कयेकल धइगु धापूयात पुष्टी यायेगु आधार छु दु ? (३) अभियुक्तया दुज:तयत बहनीया इलय कटपिट या:गुया कारण छु ? आदि न्हयस:या लिस: प्रहरी प्रशासनं बिइफुगु मदु।

सिद्धेश्वर गाविसया नाय: दिर्घराज श्रेष्ठ व नेकांया प्रतिनिधियाके उगु गोली काण्डया सम्बन्धय प्रतिक्रिया कयाबलय गोली गैर कानूनी रुपं कयेकूगु व थुकिं उगु लागाय जनता यक्व हे त्रसित जूगु निर्विवाद ख: धका: स्वीकार यात। अदालतय मुद्दा चले जुयाच्वंगु अवस्थाय प्रहरी हस्तक्षेप यांना: बहनीया इलय दुस्वया: मस्त मिसा लगायत बुराबुरिपिन्स हातपात यांना: दमनया चरम परकाष्ठा व राजनीतिक प्रतिशोधया कारण जूगु खँ पीडित पक्षपिन्सं धा:गु दु।

थजा:गु घटनायात दक्क पक्षपाखे घोर भर्त्सना यायेमा:गु व

दोषीयात कारवाही यायेमा:गु पीडित पक्षं धा:गु दु। सरकारी पक्षं अदालतय चले यांनाच्वंगु मुद्दायात कया: गोली काण्ड घटित याकूगु प्रतिशोधपूर्ण, संविधानया मर्मया विपरित व कानूनया अवज्ञा जूगुलिं सर्व-साधारण जनतां घृणा व रोष प्रकट या:गु दु।

निष्कर्ष व सुझाव
थ्व गोली काण्ड यांना: प्रहरी प्रशासनं प्रचलित कानूनया तयंक हे उलंघन या:गु खनेदु। प्रचलित कानून कथं बहनीया इलय सुयांगु नं छैय् दुहांवनेगु प्रावधान मदु। संविधान तथा कानून नागरिकयात प्रदान यांनात:गु वैयक्तिक स्वतन्त्रता व कानूनी शासनया हकयात प्रहरी प्रशासनं प्रत्यक्ष दाया ब्यूगु खनेदु। दोहोरो गोली चले जूगु व प्रहरीयापाखे गोली कयेकेमा:गु अवस्था गनं नं खनेमदु। अदालतं कानूनी प्रकृया वमोजिम, वारेन्ट जारी जुइधुंका: अदालतय विचाराधीन जुयाच्वंगु मुद्दाया प्रतिवादीयात गोली कयेकेमा:गु घटना जुइगु प्रहरी प्रशासनया बल मिच्याई व अमानवीय कारवाही बाहेक मेगु छुं मखु। थ्व घटनाया उचित छानबिन यांना: दोषी व उगु गोली काण्डय जिम्मेवार डि.एस.पि. तथा प्र.जि.अ.यात कारवाही जुइमा:गु खनेदु।

थ्व प्रतिवेदन मानव अधिकारवादी संरक्षण मन्त्रया दांभरी तथा अधिवक्ता रामप्रसाद श्रेष्ठ, नेपाल बुद्धिजीवी संगठनया महासचिव तथा अधिवक्ता मुक्ति प्रधान व नेपाल वार एसोसियसन मानव अधिकार समितिया दुज: तथा अधिवक्ता खिमलाल देवकोटापिनिगु स्थलगत अध्ययनय आधारित ख:।

पन्तिइ नेवा: जाति बारे गोष्ठी

पनौति (विश्वभूमि)/ थ्वहे वंगु ५ कछला (११ कार्तिक) नेपाल संवत् १९९६ न्हूदया लसताय नसंचा पुच: पन्ति “नेवा: जातिया साँस्कृतिक देन” विषयय विचा: गोष्ठी यात। इन्द्रेश्वर उच्च मा.वि., पन्तिइ जूगु उगु गोष्ठीया उलेज्या नेवा: दे दबूया नाय: भाजु भक्तिदास व पुच:या संस्थापक दुज: भाजु मानसागर श्रेष्ठ यांनादीगु ख:सा उगु ज्याभवलय धीधी विद्वान भाजुपिन्सं न्वचु बियादिल।

न्वचु बिइगु भवलय नेपालभाषा मंका: खल:, यैया नाय: पद्मरत्न तुलाधरं नेवा: जातिया साँस्कृतिक महत्व तच्चकं दु उकिया:गु संरक्षण यायेमा:गु खँ धयादिल। कवि दुर्गालाल श्रेष्ठ थेंज्या:गु ज्याभव: इलय बलय जुयाच्वनेमा:गु खँय व: ब्यूसें समसामयिक कविता वाचन यांनादिल। भाषारत्न सत्यमोहन जोशी नेवा: संस्कृतिया विस्तृत

चर्चा यांनादिल। उगु ज्याभवलय डा. साफल्य अमात्य पन्तियागु साँस्कृतिक महत्व व साँस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण यायेमा:गु खँय थ:गु न्वचु केन्द्रीत यांनादिल। नेवा: दे दबूया महासचिव डा. केशवमान शाक्य दबूयागु आवश्यकता बारे कनादिल।

अथेहे प्रो. बलदेव जुजु, भाषाविद सूर्यबहादुर पिवा:, इतिहासकार तेजेश्वर बाबु वंग:, मल्ल के. सुन्दर, कवि श्याम सुन्दर सैजु, इतिहासकार काशीनाथ टमौटं नं गोष्ठीइ थ:पिनि न्वचु बियादिल। काभ्रे जिल्लाया प्रतिष्ठित व्यक्तित्वतयसं ब्वतिका:गु उगु ज्याभवलय काभ्रेया धीधी थाय्या नेवा:तयसं नं ब्वति का:भा:गु दु।

ज्याभवलय लसकुस न्वचु पुच:या दुज: महेश्वर नासननीं बियादिल। नसंचा पुच: पन्ति दँय दसं थुकथंया धीधी ज्याभव: न्यायेका वयाच्वंगु दु।

काय्या कामना यांना: हनीगु नख:- छठ पर्व

यै (विश्वभूमि)/ कार्तिक शुक्ल षष्ठी कुन्हु जुइगु मिथिलाया दक्कले त:धंगु नख: “छठ पर्व” म्हिग: जनकपुरय परम्परा कथं हन।

छठ पर्वया लसताय मेहे वीरगंज नगरपालिकां ११ लाख दां तुइका: तयेकूगु सुर्च:या मूर्तियात स्थानीय घडिअर्वा पुखूया दथुइ म्हिग: हे वैदिक विधिपूर्वक पलिस्था यात।

भारतया आन्ध्र प्रदेशय दयेकाह:गु उगु मूर्तिया वजन ८ टन दुगु ख:सा मूर्तिइ सुर्च:या फ्यतुनाच्वंगु रथयात न्हयम्ह सलं सालात:गु आकृति दु।

उगु मूर्तिइ म्हिग: सुथय वीरगंज नगरपालिकाया प्रमुख माधवलाल श्रेष्ठ, उप-प्रमुख अजय कुमार द्विवेदी, दुज:त व नगरपालिका कर्मचारीत तथा ब्राम्हणपिन्सं प्राण प्रतिस्था या:गु ख:।

तराईलय यक्वं धार्मिक महत्वं जा:गु “छठ पर्व” हिन्दु धर्मावलम्बीत खास यांना: मिस्तयसं धीधी ज्वलं तया: विना वनाच्वंगु सुर्च:यात अर्घ्य बिइगु परम्परा दु।

परिवारया दुज:तयगु सुख, समृद्धि तथा ल्वय लनीगु व काय वुइगु कामना यासं छठ पर्वय म्हिग: सनिलय बिइत्यम्ह सुर्च: व थौं सुथय त्वयेत्यम्ह सुर्च: याता पूजा याई।

बांलाक ता:ई तक तुइगु तिसा-ज्वलं दयेकेमा:सा

लुमंका दिसँ

के.आर. शाक्यया ज्यास:

खिउँल, यै

फोन: २२९४५२

नेपाली खाम

बाङ्गेमुडा - फोन २२३९३९
धर्मपथ -
वागवजार - फोन २२४७४१

हिरा लुं वह

थ्व सकतांया तिसा ज्वलं तयारी न्यायेमा:सा

छगूयां छगू जक छिगु पस:

फोन: २२९०३३

राजेन्द्र कुमार शाक्य
थायमदु, त:खाछें क्वय

सकता कथंया तिसाज्वलंया निति

निरञ्जन रत्न शाक्य

गुच्चा त्वा: यै

फोन: (पस:) २२०३८८, (छै) ४९४६६४

छित: मा: कथंया
न्हू न्हूगु डिजाइनया
तिसा ज्वलं दयेकेमा:सा
वा
न्यायेमा:सा
जिमिथाय दुस्व:भायेत
इनाप याता

ग्यारेण्टी दुगु

लुं, वह

न्यायेत

न्हयाबले लुमंकादिसँ

पुण्यरत्न शाक्य

थायमदु, यै

फोन: २२४३८६, २२९३९८

चितवन पार्क स्वइत-स्वइत गुलि-गुलि फाइदा बियाच्वन ?

गणेश शेखर शर्मा

(रासस)

भरतपुर/ शाही चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जय जंगल व जनावरतयगु दुश्चावलोकनया लागिं वंगु आर्थिक दँय ६४ हजार ७४९ म्ह पर्यटकत व:गु ख:सा २०५०/५१ या आर्थिक दँय ५८ हजार ९९४ म्ह जक पर्यटकत व:गु खँ धा:गु दु।

उपिं पर्यटकत मध्ये विदेशी पर्यटकलिसे जंगल प्रवेश शुल्क वापत छम्हेसिया ६५०/- व नेपाली तथा भारतीय पर्यटकतयत म्हीति १०/- तका दस्तुर कायेंगु प्रावधान दु।

थुकथं उगु निकुञ्जय जंगल चा:हिलेत निकुञ्जया किसि प्रयोग या:गु वापत वा:पाखें ७४ लाख ७०

हजार १५०/- तका आम्दानी जूगुया लिसें होटल रोयल्टी पाखें ४४ लाख ९७ हजार ८४८/- तका आम्दानी जूगु ख:।

उगु निकुञ्जय घाट ठेक्का डुङ्गां वारपार यायेबलय, किसि ज्व:वनीबलय, घाँय व मेमेगु धीधी लागु पाखें छुट्टाछुट्टै राजश्व संकलन जुयाच्वंगु दु।

निकुञ्ज दुने धीधी चीधंगु व त:धंगु यांना: २५ गू ताल दु। व तालत मध्ये देवी लामा, मभुरा, मुण्डा, नन्द भाउज्यू, टम्पर व नन्दन प्रमुख ख:।

उगु निकुञ्ज दुने आ: ४६० म्ह गैडा, १०० म्ह धुं, २०० म्ह भालु व ४०० म्ह गौरी सा (गाई) ३० म्ह जंगली किसिया नापं ४५० ताजिया

भंग व निगु जातया गोही तथा १२० जातया न्या दुसा २०० किसिमया लाप्चा: दु।

उगु निकुञ्ज दुने त:धंगु व चीधंगु यांना: न्हयगु होटल व निकुञ्ज पिने निकुञ्जया न्हय:ने ५० गू होटलत दु। उगु होटल भिद्र: मनुतयत रोजगारी बियात:गु खँ सिइदुगु दु।

निकुञ्ज दुने धीधी कथंया जनावर, भंग:, ताल आति स्वयेत व आरामदायी रुपय च्वनेत विदेशी पर्यटकत बयेगु या:।

निकुञ्जया पिने वचौली गाविसय च्वंगु सौराह गामय अक्व: धइयें होटल दुगुया लिसे चितवनया आदिवासीया रुपय थारु जातिपिनिगु रहनपाखें नं पर्यटकत आकर्षित जूगु

बुद्धि: ने.सं. १०२८ वछलाय पार
मदुगु: ने.सं. १११५ चौलागा आमे

२७ वडा विकास समिति, भेग ३ या संयोजक भाजु बाबुराजा महर्जनया हनेबहम्ह मां रत्नमाया महर्जन मदया दुखं क:पिं सकलें छेंज:पिन्सं मन तयाच्वने फयेमा धका: व मदुम्ह सुखावति भुवनय वास लायेमा धका: खुलाया तिथिइ

बिचा: हायेका

२७ वडा विकास समिति
मासंगा: , यै

थौया टि.भी.

नेपाल टी.भी.

६:०० प्रसारण आरम्भ स्वदेश गान
६:१० बाल कार्यक्रम- "इन्द्र धनुष"
६:३५ खेलकुद
७:०५ समाचार
७:२५ टेलिफिल्म अमर पुत्र
८:०० परिवृत्त
८:३० समाचार
८:५५ गीताञ्जली
९:३० आँखीभ्याल
१०:१५ अंग्रेजीमा समाचार

जी.टि.भी.

१७:१५ और एक मिनेट
१७:४५ कार्टून
१८:१५ कलामम् गानमम्
१८:४५ जी जैसा
१९:१५ आन्दोलन
१९:४५ एक दुजे के लिए
२०:१५ हम पाँच
२०:४५ इट्स माइ शो
२१:१५ तारा
२१:४५ हसरतें
२२:१५ द न्युज
२२:३५ बिजनेस राउण्ड अप
२२:४५ जमीर
२३:१५ फिल्मी दिवाने
२३:४५ दरार

स्टार टि.भी.

१७:१५ स्टार ट्रेक
१८:१५ ब्याटम्यान
१८:४५ होम एण्ड अवे
१९:१५ इन्टरटेन्टमेन्ट टुनाइट
१९:४५ मास
२०:१५ फ्लाइट डक्टर
२१:१५ द एक्स्ट्रा अर्डिनरी
२२:१५ द बोल्ट एण्ड द व्युटिफुल
२२:४५ सान्ता बारबरा
२३:४५ हार्ड कपी

बी.बी.सी.

१५:१० टाइम आउट
१८:०० मनी प्रोग्राम
१९:०० वर्ल्ड बिजनेस रिपोर्ट
१९:१५ न्युज आवर एशिया प्यासिफिक
२०:१० टाइम आउट
२१:१० पानोरमा
२२:१० टाइम आउट
२३:१० टाइम आउट
प्रत्येक घण्टा वर्ल्ड न्युज

भी.च्यानल

१४:४५ बिग ब्याड
१५:४५ सिग मनिना
१६:४५ बाइ डिमान्ड
१७:४५ द भाइव
१८:४५ ओभर द एज
१९:१५ फस्ट डे फस्ट शो
१९:४५ बिग ब्याड
२०:१५ ए टु जेड अफ रक
२०:४५ एक का तीन
२१:१५ टप अफ द पप्स
२१:४५ म्युजिक मास्टर
२२:१५ फस्ट डे फस्ट शो
२२:४५ बाइ डिमान्ड
२३:४५ सोनिपला

थौया लुँ वह बजा:

छपावाला लुँ तोला - ९०३०/-
तेजाबी लुँ तोला - ८९३०/-
वह: - १३२/-
२०५२ कार्तिक १४ गते
हिन्तन १ ताई तक्या भा:

■ सौजन्य ■

सुनचौडी व्यवसायी संघ, यें

मजिमगा:गु टेलिफोन

वीर अस्पताल (इमरजेन्सी) २२३८०७
पाटन अस्पताल ५२२९५
भक्तपुर अस्पताल ६१०६७६
प्रहरी कन्ट्रोल रूम १००
दमकल १०१
बिस्मृत प्राधिकरण २२७०६१
ब्लड बैंक २-२५३४४+२-२९३४४
रात्री ट्याक्सी २२४३७४
रेडक्रस एम्बुलेन्स २-२८०९४

निर्वेली नगर सेनाया कब्जाय

यें (विश्वभूमि)/ श्रीलंकाय तामिल टाइगर गुरिल्लातयगु कब्जाय लानाच्वंगु उत्तरी जाफ्ना प्रायद्वीपया राजधानी जुयाच्वंगु जाफ्ना शहर कब्जा यायेगु भवलय श्री लंकाया सरकारी सेनां अनं १० कि.मी. जक तापांगु निर्वेली नगरया आपा: धइथें भाग कब्जा यायेधुंकुगु खँ श्रीलंकाया सैनिक सूत्रं धा:गु दु तर तामिल टाइगर सूत्रतसें थ्व निर्वेली नगर कब्जा जूगु खँ स्वीकार मया:नि व उगु थासय् भीषण ल्वापु जुयाच्वंगु खँ जक धा:गु दु । सैनिकतसें स्वलाप्यला न्हय:निसें न्ह्याकाच्वंगु तच्च:गु कार्यवाहीया भवलय वा:छि न्हय:निसें जाफ्ना शहर हे कब्जा यायेगु ता: तया: तच्च:गु आक्रमण यानाच्वंगु दु । सेनाया सूत्रया कथं थुगु दौरान जूगु भीषण ल्वापुइ सेनाया पक्षय् १६९ म्ह सीगु व ५०० म्ह घा:पा: जूगु व तामिल विद्रोहीतय

बोस्निया एकीकृत जुयाचवनेफइमखु

यें (विश्वभूमि)/ बोस्नियाया मामलाय् अमेरिकाय् जुइगु वार्ता सतिना व:गु इलय् हालय् बोस्नियाया मुस्मां सरकारया प्रधानमन्त्री हारिस सिलाइजिकं बोस्नियायात निकू कुचा याना: बोस्नियाई सर्वतपाखें बोस्नियाई भू-भागयात सर्वियालिसे स्वाये यंकेगु संभावना दइगु ख:सा वार्ता न्ह्याइमखु धका: चेतावनी वियादीगु दुसा बोस्नियाई सर्व नेता रादोभान काराजिकं एकीकृत बोस्निया धइगु असंभव खँ ख: धका: धासैं वुलोेरियां पिदंगु छगू पत्रिकाय् अन्तर्वार्ता वियादीगु दु । भिग: पिदंगु उगु अन्तर्वार्ताय् वयकलं धयादीगु दु, अमेरिकां दयेकात:गु छम्ह हे राष्ट्रपति छगू हे संसदया बोस्नियाली शान्ति योजना असंभव खँ ख: । बोस्नियाय् केन्द्रीय प्रशासन

इटालियन नागरिकयात स्या:म्ह ज्वन

यें (विश्वभूमि)/ ठमेलया रेगी पबय् वंगु असोज २७ गते इटालीयन नागरिक डेभिड क्यारारोयात स्या:पिं मध्येया छम्ह खमजुङ्ग गुरुङ्ग (२० दँ) यात भिग:

प्रहरी ज्वंगु दु । फरार जुयाच्वपिं उगु हत्याकाण्डया न्याम्ह अभियुक्तत मध्ये नक्शालय् च्वम्ह खमजुङ्ग उगु हत्या लिपा नयां वजारय् थ: पाजु साङ्गे गुरुङ्गया छैय् सुलाच्वंगु ख: ।

यें जिल्ला प्रहरी कार्यालयया पुलिसतयसं सुराकया लिधँसाय् भिग:

स्वतँजालं कुतुंवया: अय्ला:गुलु घा:पा:

यें (विश्वभूमि)/ अय्ला त्वना: थ:गु सन्तुलनय् मदयाच्वम्ह कान्छा तामाङ्ग नांया मनु छम्ह भिग: क्षेत्रपाटी स्थित थ: बालं च्वनाच्वंगु छैया स्वतँजालं कुतुंवया: घा:पा: जूगु दु ।

घा:पा: जूम्ह कान्छा तामाङ्ग

पक्षय् ५०० म्ह सीगु व १५०० म्ह घा:पा: जूगु दु । सेनां आम नागरिकत गुलि हताहत जुल धइगु बारे छुं धा:गु मदु, तर छम्ह रोमन क्याथोलिक पादरीया कथं सीपिं सामान्य मनुतय् ल्या: ३५ निसें ४० तक दु । थुक्रिया दथुइ तामिल विद्रोहीतय नेता भाजु भेल्लुपिलाइ प्रभाकरणयात राजीव गान्धीया हत्याया मामलाय् भारतीय अनुरोध कथं भारतय् सुपुर्दगी यायेगु सम्बन्धय कानूनी ज्याखँ पूवंगु खँ अनया महान्यायाधिवक्ता भाजु शिव्ली अजिजं धयादीगु दु । भाजु प्रभाकरण हालया दिनय् न्हापा च्वनाच्वंगु थासं विसे वंगु समाचार दु तर व गन वन धइगु यकीन जानकारी सरकारयाके नं मदु । अथे जूगुलिं थ्व ज्या वास्तविक रुपं यायेगु धइगु तसकं थाकुगु खँ ख: धका: पर्यवेक्षकतय धापू दु ।

व सरकार मतसें निगू राष्ट्र दयेकेहे मा: । जिपिं मुस्मांतलिसे वांला:पिं ज:ला: ख:ला बाहेक मेगु जुइफइमखु छायकि सर्वत बहुमतय दया: इमिसं युगोस्लाभियायात स्वीकार मया:, अथेहे तुं मुस्मांत बहुमतय दइगुलिं जिमिसं बोस्नियायात स्वीकार यायेमखु । भाजु काराजिकं बोस्नियाय इलामिक राष्ट्र खडा याइगु संभावना प्रति नं खतरा क्यानादिल व धयादिल- थ्व तसकं क्यानापुगु खँ ख: छाय कि उकिं कट्टरता क्वचिनेगु ज्या जुइ । बोस्नियाई सर्वतसें क्रिश्चियन संस्कृतिया रक्षा यानाच्वंगु दु । युरोपं याकन हे थ्व खँ थुइकेमाली- तिति । नेटों पक्षपात याना: सर्वत विरुद्ध आक्रमण या:गु खँ नं वयकलं उगु अन्तर्वार्ताय् धयादीगु दु ।

चान्हय सुलाच्वंगु हे अवस्थाय वयात ज्वंगु ख: ।

फरार जुयाच्वपिं मेपिं प्यम्ह अभियुक्ततय मालेगु ज्या जुयाच्वंगु खँ प्रहरी सूत्रं 'विश्वभूमि'यात कंगु दु । लिसें थुमित नं आ: थौकन्हय पाखे हे ज्वनेफइगु आशा नं प्रहरी सूत्रं प्वंकूगु दु । वकुन्हु रेगी पबय च्वनाच्वंवलय् थ: मिसा पासायात हायेकल धका: प्रतिरोध या:वलय् डेभिडयात वियरया सिसी व छुरां सुया: स्यानाब्यूगु ख: ।

संक्षिप्त विश्व समाचार

क्यूबेकया जनमत संग्रह

क्यानडाया पूर्वी प्रान्त क्यूबेकया जनतां भिग: थ:गु प्रान्तयात क्यानडां स्वतन्त्र यायेगु लाकि मयायेगु धइगु सम्बन्धय मतदान यात । मतदानया प्रारम्भिक लिच्व:या आधारय् थयेहे जुइधका: धायेफइमखु धका: पर्यवेक्षकतसें धा:गु दु । मतदान ९० प्रतिशत जूगु व थ्व छगू रेकर्ड हे जूगु खँ समाचारय धयात:गु दु । मतदानया ज्या अनया ईकथं भिग: बहनी न ता:इलय् व भीथाय्या ई कथं थौं सुथय् ६:४५ पाखे क्वचा:गु ख: । थौं सन्ध्यातकं पूरा लिच्व: वइगु अनुमान दु ।

स्वतन्त्र सरकारया माग

अफ्रीकी राष्ट्र तान्जानियाय् भिग: जूगु आम चुनाव सम्पूर्ण रुपं धाँधलीपूर्ण जूगुलिं अन छगू स्वतन्त्र सरकारया स्थापना यायेगु माग अनया विपक्षी पार्टी या:गु दु । इमिसं थ्व सरकारया नेतृत्व अनया प्रधानन्यायाधीश यायेमा:गु खँ नं धा:गु दु । अनया निर्वाचन आयोगं चुनाव एकदम स्वच्छ रुपं जूगु धका: धा:सां अन गुलिखे मतदान अधिकृत तकं मगा:गु खँ समाचारय धयात:गु दु ।

वकीलया राजीनामा

इजिप्टय् सरकारया विरुद्ध आतंककारी गतिविधि न्ह्याका वयाच्वपिं 'इस्लामिक ब्रदरहूड' धइगु संगठनया ज्वनात:पिं मनुतय विरुद्ध न्ह्यानाच्वंगु मुद्दाय थुपिं मनुतय पक्षय् वहस याइपिं सकलें वकीलतसें राजीनामा यानाब्यूगु समाचार दु । इमिसं थये राजीनामा ब्यूगु कारणय इमिसं मुद्दाया कार्यवाही मिले मजुइक या:गु धइगु खँया विरोध यानात:गु दु व पुलीसं अभियुक्ततय सफाइया निम्ति ई मव्यूगु खँ नं न्हयथंगु दु । थुपिं वकीलत मुक्कं ६२ म्ह दु । थुमिसं थुक्रियात राजनीतिक मुद्दा धका: धा:गु दु तर सरकारं थुक्रियात अपराध मुद्दाया रुप वियाच्वंगु दु । अनयाम्ह महान्यायाधिवक्तां थुमिसं राजीनामा ब्यूसां मुद्दाया कार्यवाही धा:सा दीमखु धका: धा:गु दु ।

राष्ट्रपति-उपराष्ट्रपतिया कचवं

दक्षिण अफ्रीकाया आ:या सरकारयापाखें १३ दँ पुलांगु छगू हत्या काण्डया सिलसिलाय् भूतपूर्व श्वेत सरकारया रक्षामन्त्री माग्नस मिलान व १० म्ह सैनिक अधिकाऱीतय गिरफ्तार यायेगु वारेन्ट जारी जुइधुंका: अनया उप-राष्ट्रपति व न्हापायाम्ह राष्ट्रपति भाजु फ्रेडरिक डी क्लाक थ:पिं न्हापाया थुपिं अधिकारीतय पक्षय् दुगु व इमित म्वा:मदुगु आरोपं वचे यायेत स्वयेगु खँ धासैंली अनयाम्ह राष्ट्रपति नेल्सन मण्डेला व उप-राष्ट्रपति भाजु क्लार्कया दथुइ कचवं पिदंगु खँ सीदुगु दु । वयकलं थ्व मुद्दाया सामना जुइगु खँ नं धयादीगु दु । थयेहे हालय् भाजु क्लार्क राष्ट्रपति मण्डेलां भाजु क्लार्कयात फय्गं धका: धा:गु खँ नं अन चर्चित जुयाच्वंगु दु ।

नेपाल संवत् १९९६ न्हँया लसताय नेपालभाषाय् दक्कले न्हापांगु म्येमा: **नास:** (NEPAL BHASA NON STOP SONGS) बजारय् पिदने धुंकल मू :- ५०/- तका जक स्वापू :- अन्नपूर्ण क्यासेट सेन्टर, असं (ACDA) फोन :- २२४४३४

छपाइ	स्टेशनरी सामान	वाण्डीङ्ग
व्वनापौ कार्ड	कम्प्यूटर प्रिन्ट	फोटोकपि
लेमिनेशन	स्पेशल खाम फाईल	भ्वंया वट्टा
थ्व सकताया नितिं		
मोनअमि फोटोकपि स्टेशनरी		
ओमबाहा: यें फोन : २३०७९९, फाक्स : २२२५९७		

व्याहाया लगनया नितिं मा:गु सकतां मरि ज्वल मा:सा लुमकाविसैं ।

लाखा छँ

अन्न हे च्वना: मरि भपीगु ख:सां

कृष्ण चाट हाउस

न्ह्याब्लें छिक्पिनिगु सेवाय्

लाखा छँ मोन्हुकु लेतासाय गदन नापस

हिदान जीवन दान ख:

नेपाल संवत् १९९६ न्हँया लसताय

हि-दान (Blood Donation)

जुइगु दु । ब्वति कयादिसैं

थाय् : थाय्मदुत्वा: (मंका: खल: ज्याकू न्हय:ने)

ई : सुथसिया ८:३० निसें २:०० ता: तक

तिथि : ने.सं. १९९६ कछलाथ्व १२

कार्तिक १८, शनिवा:

ग्वसा: खल:

नेपालभाषा मंका: खल:

चरिकोटय् न्हय्दँ दुम्ह मचायात

बलात्कार या:म्हेसित ज्वन

यें (विश्वभूमि)/ चरिकोटय् भिग: न्हय्दँ दुम्ह मिसा मचायात बलात्कार या:म्ह छम्ह मनुयात प्रहरी ज्वंगु दु । पुलिस सूत्रं 'विश्वभूमि' यात ब्यूगु जानकारी कथं मकैवारी गाविस वडा नम्बर ३ याम्ह जाने दमाई नांयाम्ह उम्ह मनुयात बलात्कार या द्रपनय् भिग: अनया प्रहरी कार्यालयं ज्वंगु ख: ।

मनुया छयनय् नं ...

सिइदु कथं, वंगु २०५१ साल श्रावण महिनाया छन्हू चान्हय आकाभाकां थ:गु म्ह थरथर खा:गु सास: ल्हायेत थाकुगु व करीव बाघी तकं बेहोश थें जुया:लिं कन्हय् कुन्हु छयोंया दथुव्वय् थ्व सँया प्व: खनेदुगु खँ धा:गु दु । मेगु सँ सिवें थ्व जटाया सँ पा:गु, जटा व छयनय् छुं स्या:चा: नं मदुगु व म्ह नं स्वस्थ दुगु खँ सिइदुगु दु ।

जटा वुयावसां निसें थके छुं हिउपा: नं व:गु थें महशुस यानाच्वम्ह मय्जु सारिकाया नुग: थौकन्हय् पूर्णरूप इश्वरीय भक्तिभावय् लीन जुइगुपाखे क्वसा:वनाच्वंगु, भजन- किर्तन व आध्यात्मिक भावना प्रति रुची अप्पयाव:गु व भजन- किर्तनया इलय् ख्वा: अजुचायापुक्क ह्याउँसे च्वनीगुलिं गुलिखे मनुत थ्व खना: ग्याना: विसुं तकं वंगु खँ धा:गु दु ।

हाल वयकलं न्या, ला मनइगु, निहं छछा: जक नइगु, सुथय् बहनी निष्ठापूर्वक पूजा, पाठ व महाद्य:या ध्यान याइगु, ककीचां सँ मछ्यनीगु, व जटायात त्वपुया तयेगु यानादी ।

थुगुसी मोहनीया नवरथवलय् उगु जटायु नलिस्वां नापं वुयावल धका: कनादीम्ह मय्जु सारिकाया थ:छैं भरतपुरय् ख: । वयकलं मचां निसें हे म्हगसय् महाद्य: व मेमेपिं थ: खनीगु व जटा वुसाविसैं उज्ज्वल म्हगस अफ अफ: खंगु खँ नं कनादीगु दु ।